PIVS QVARTVS.
PONT. OPT. MAX.
Vrbis reſtaurator, illuſtrator, & ampliator.
Propenſo . S. P. Q. R. ac conſeruante.

TRACTATVS IVRIS PROTOMISEOS, SIVE' CONGRVI.

Ad interpretationem Bullarum, Conſtitutionum, aliarumquè Literarum Apoſtol. ſuper ædificiis conſtruendis, ad decorem Almæ Vrbis.

M. ANTONIO BARDO SENENSI V. I. CONSVL. AVCTORE.

UNIVERSITA SALAMANCA

In quo aliqua, ſtilum Magiſtratus Aedilium Curulium, Curatorumquè Viarum, & ædificiorum Publicorum, & priuatorum Vrbis, reſpicientia, in eodem Protomis. Iure; cum eiuſdem Magiſtratus Facultatum inſertione, cõſcribuntur.

Cum aliquibus Quæſtionibus, & ipſarum Tabula, ac Indice generali.

CVM PRIVILEGIO PII IIII. Pont. Max. ad decennium.

Romæ apud Ant. Bladum Impr. Cam. 1565.

EX VIRTVTIBVS.

BVLLA SIXTI PAPAE QVARTI.

De ædificiis, & nouis operibus conſtruendis, ad decorem Vrbis.

SIXTVS Epūs Seruus Seruoꝝ Dei, Ad perpetuā Rei Memoriam.

ETSI de cunctarum Ciuitatum temporali Dominio Romanæ Eccleſiæ ſubiectarum, Decore, & Venuſtate cogitare nos deceat: ad noſtrā tamen Almam Vrbem Apoſtolorum Petri, & Pauli glorioſo Martyrii cruore Domino noſtro IESV CHRISTO conſecratam, Ciuitatem Sacerdotalem, & Regiam, eiuſq; Decorem, & Venuſtatem, tantò accuratius aciem noſtræ conſiderationis extendere nos conuenit, quantò illa caput eſt Orbis, & Altiſsimus in ea Sacerdotii principatum, & Chriſtianæ Religionis caput inſtituit, & ſui Vicarii Sedem, ad quam de vniuerſis Mundi partibus CHRISTI fideles confluunt, in numero copioſo, voluit collocari. CVM ITAQVE Viæ, & Stratæ publicæ eiuſdem Vrbis, in pleriſquè locis, cauſantibus porticibus, proſellis, & aliis variis ædificiis domorum ſitarum iuxtà illas, adeo arctæ exiſtant, vt per eas commodè deambulari, & neceſſaria ad victum multitudinis Ciuium Romanorum, & Curialium, ac aliorum in ipſa Vrbe habitātium, & confluentium ad eandem, prȩſertim temporibus Indulgentiarum Anni Iubilei, & aliarum conceſſarum per nos, & prȩdeceſſores noſtros Romanos Pontifices, viſitantium Apoſtolorum præfatorum Baſilicas, & alias eiuſdem Vrbis Eccleſias, deferri cō modè nequeant, & in quibuſdam locis vix ſingulariter ſinguli equeſtres ſe obuiantes, in eis tranſire poſsint per eaſdem, idquè cedat in nō modicam eiuſdem Vrbis deformitatem, ac Ciuium, Curialium, & confluentium prædictorum incommoditatem. Et propterea Nos habita ſuper iis deliberatione matura decreuimus, Vias ipſas, præſertim, quæ magis frequentantur, & principaliores exiſtunt, ampliari, ac porticus, & impedimenta prȩdicta, quibus ſic arctantur, amoueri, & lateribus oportunè pauimentari; iamquè opus ipſum ceptum ſit

Princ. Bul.

Primus. §.

A in diuerſis

REGISTRVM.

Præter Principii, ac Indicis Quader.

A.B.C.D.E.F.G.H.I.K.L.M.N.O.P.Q.R.S.T.V.X.Y.

Omnes ſunt Quaderni. excepto Y. duer.

ROMAE,

ANN. DN. M·D. LXV. MENSE IANVARII.

Sequuntur Facultates Magiſtratus Curatorum Viarum, Aedificiorumquè Publicorum, & priuatorum Almæ Vrbis, iuxtà Pontificatus & temporis ordinem conſcriptæ, & annotatæ; cum omnes non reperiebantur impreſſæ; vnà cum eiuſdem Magiſtratus eiuſquè Officialium breui Deſcriptione, in Capitulis diſtinctæ, licèt eas ità tradiderim, vt de per ſe, ac etiam à præſenti Tractatu ſeparatæ, ad libitum ſtare poſſint.

VNA

FACVLTATES MAGISTRATVS CVRATORVM

Viarum, Aedificiorumquè Publicorum, & priuatorum Almę Vrbis.

Aedilium Curulium, antiquitus nuncupati.

Et olim à Martino PP. V. iuxtà antiquam inſtitutionem reſtituti, ac à Succeſſoribus confirmati.

Per M. Antonium Bardum Senen. I.V.D.
collectæ, & in Paragraphos diuiſæ.

Cum eiuſdem Magiſtratus, ſuorumquè Officialium breui Iuriſdictionis Deſcriptione, in Cap. diſtincta.

CVM PRIVILEGIO PII IIII.
Pont. Max. ad decennium.

EX PLVRIB

ROMÆ.
APVD ANT. BLADVM IMPRESSOREM CAMERALEM. M.D.LXV

BREVIS DESCRIPTIO IVRISDICTIONIS MAGISTRATVS CVRATORVM VIARVM, ET EDIFICIORVM

Almæ Vrbis, eorumquè qui circa eos ſunt, in octo Cap. diuiſa.

CAP. PRIMVM.

DE MAGISTRORVM Curatorumquè Viarum & ædificiorum, Nobilitate, Antiquitate, & Cura.

*

DIGNVM, congruumquè, hìc, eſſe videtur, priusquàm facultates Magiſtratus Curatorũ Viarum, Aedificiorũquè Publicorũ, & priuatorum Vrbis conſcribantur, pauca de eodem Magiſtratu referre, Ipſe inquàm, noſtro moderno tempore, ſolo mutato Nomine illius Antiquiſſimi Romanorum temporis, licèt in adminiſtrandis negociis, gerendisquè cauſis, Officia vtriuſquè temporis varia, ac prima fronte ſub diuerſo nomine nuncupata appareant, a idem ferè eſſe nihilominus dicitur; Magiſtratuſquè Aedilium Curulium denominari poteſt, vt virtualiter hodie reputatur. Sufficit enim ut in pluribus æqualiter conueniant, & quod vni aſcribitur, alteri quoquè, tàm ex Iuris diſpoſitione, quàm ordinaria huius Ma-

a ad not. in l. ſi idem. C. de codicil.

PIAE FACVLTATES.

MAGISTRATVS

CVRATORVM VIARVM, ÆDIFI
CIORVMQVE' PVBLICORVM,
ET PRIVATORVM ALMAE VRBIS,
à S. D. N. Pio Papa IIII.
conceſſæ.

Cum altera Bulla Erectionis Ciuitatis
PIAE, hic antepoſita.

In Paragraphos, per M. Ant. Bardũ Seneñ. I. V. D. diuiſæ,
vt aliæ eiuſdem Magiſtratus aliorum Pontiſ. Faculta-
tes; ac cum Summarijs & Apoſtillis.

Cum concordantijs etiam in Tractatu Iuris Protomiſcos,
aliàs per eundem Bardum in
lucem emiſſo.

ROMAE, Apud Antonium Bladum Impreſſorem
Cameralem, Anno Dñi M. D. L X V.